

Београд -- Венецијанска комисија послала оштре критике измена Закона о народним посланицима. Нема политичке воље за све промене, поручују из Београда.

У извештају Венецијанске комисије наводи се да измене Закона о избору посланика нису у "складу са демократским принципима".

Комисија оцењује да предлог да се бланко оставке укину, али да се посланику забрани да прелази из клуба у клуб, није по европским правилима игре. Замерен је и превелик утицај странака на институције.

Као пример, наведено је да је забрињавајућа претерана улога парламента приликом именовања запослених у правосуђу. Тиме се појачава ризик стварања система у ком су све функције подељене између партија. Такође, критикована је намера власти да се кандидати у Скупштину распоређују по кључу - 50 одсто по редоследу са изборне листе, а остатак по жељама партија. Венецијанска комисија сматра да ће "средњерочно или дугорочно неизбежно морати да се мења" члан Устава Србије по коме посланик под условима предвиђеним законом има право да врати мандат партији на чијој листи је изабран.

"Пре изласка на биралишта мора се знати формула по којој ће се посланици смештати у клупе. Правила игре морају бити таква да "карте" за Скупштину добију само они који су у врху листа кандидата и они који су добили највише гласова у својим изборним јединицама. Остала комбинаторика - произвољно кадрирање "по кумовским" везама и то тек после гласања - није дозвољена. Грађани на листићима морају имати имена свих 250 кандидата", пишу "Вечерње новости". Није прихваћен ни аргумент српске стране "да не постоји консензус за темељне реформе политичког система".

Наши су се позивали и на сада већ чувени члан Устава 102, који каже да посланик може

ставити мандат на располагање странци, али је ЕУ препоручила да се у наредном периоду овај став највишег правног акта мора мењати. Председница парламента Славица Ђукић Дејановић рекла је за "Новости" да ће, приликом израде коначне верзије текста, у обзир бити узете примедбе Венецијанске комисије и да ће се закон брзо наћи у процедури. "Предложили смо да се укину бланко оставке као могућност манипулације мандатом, али да посланику остане на вољу да ли ће га препустити партији. Устав каже да је посланик слободан да, под условима предвиђеним законом, врати мандат посланичкој групи. Такође, када смо рекли да нема политичке воље да се сада детаљно мења политички систем, нисмо мислили на реформе у целини, него само на поједина питања", додала је она.

Први тест у томе колико су власти спремне да послушају препоруке Венецијанске комисије биће већ следеће недеље. Тада ће се, највероватније, Закон о финансирању политичких партија, који је већ прошао две "супервизије" ове комисије, наћи на седници Владе.

Посланик Демократске странке Србије Мирослав Петковић питао је данас када ће посланици бити упознати са изменама Закона о избору народних посланика за које је Венецијанска комисија оценила да нису у складу са европским стандардима и демократским принципима.

У оквиру времена за постављање посланичких питања у Скупштини Србије, Петковић је питао председницу парламента Славицу Ђукић Дејановић ко је направио тај предлог измена закона и ко га је упутио Венецијанској комисији.

Према његовим речима, пре месец дана је у Скупштини формирана радна група за припрему измена тог закона којим би се укинула пракса бланко оставки. Та група, навео је, одржала је само један састанак којем нису присуствовали представници свих посланичких група.

(Б92)